

D.I.C

Catalans, conscients i gelosos de la llibertat, no manqueu al míting que demà, diumenge, organitza «La Federació d'Estudiants Catòlics».

ANY I. - N.º 19 ~ CORTS CATALANES, 635, 1º - TEL. 22966. - SUBSCRIPCIÓ ANUAL: BARCELONA 7 pts. Fora 7'50 pts. ~ 31 OCTUBRE 1931 - 15 CTS.

EL TENORI D'ENGUANY

No, no me causan pavor estas fantasmas ridiculas de voraces cavernicolas, jabalies o peor. Yo he sido su matador,

verdad para nadie extraña, y si aún quedan en España les digo: «Ay de quien la toque» que es para ellos el estoque de Don Manuel Azaña.

L'hivern de l'heroisme

La veu augusta

Dins els braïls del torb, i els gemecs de les pluges, s'han planyut ja els clams de la fam i la rancúnia. Després de la paorosa devastació dels dies luctuosos de la guerra, l'ensorrada estrepitosa de l'inflació de la post-guerra, els dolors anguniosos dels milions d'ésser humans en atur forçós. Després de la guerra a les trinxeres, la guerra dins els carrers de la ciutat.

Una veu, però, de la més alta summitat de la terra, ha ressonat aquests darrers dies, i retruny encara pel damunt dels braïls dels torbs, i els gemecs rancuniosos dels qui pateixen fam, i dels qui són atemorits de patir-ne d'ací poc: la veu del Papa. Ella ha estat enduta a tots els terminals de la terra, i és deure de cristià fidel d'empènyer-la a penetrar dins de totes les llars i encara més, dins dels cors de tots els homes. De tots, sense distinció de religions, ni de creences, de colors i de llinatges, d'idees i de llengües. Una vegada més la tolerància veritable, no tan sols passiva, sinó encara passiva, constitueix una virtut elegantment cristiana.

Tantsols la caritat és prou valorativa, per relligar tots els homes en una aspiració comuna, i plaçar-los dins aquell planell superior que forma el supra-Estat de què parla Sant Pau. Un clam de caritat és sorgit de les summitats del Vaticà. Virtut única que ens il·lumina per veure en tot altre home, el germà, i ens desvetlla la consciència a sentir les seves nafres i llatzeries, totes les seves dolors i congoixes com a pròpies, sense distinció, ni d'idees ni de partits, ni encara de llengües, ni de llinatges.

Però, la caritat autèntica, aquella roent i abrusadora, no és possible sense el sacrifici, sense la tempeança. Parengós sacrifici només el qui allarga al germà l'almota sobrer i supèrflua. Qui no sap la violència de la continència, de les renúncies al gust platxerios, ni de l'abandó a la frèvola comoditat acaroadora. Quantes dolors no es podrien apaivagar, quantes necessitat no es podrien satisfer, quantes congoixes no es podrien assuaujar només amb la suma d'allò que cada hom despèn d'una manera rutinària, o capriciosa, o per en-

tretenir el passatemp i els lleures?

Cerquin, cerquin, els polítics, financers i caps d'Estat solucions a les presents crisis.

De ninguna d'elles el Papa tampoc no és, ni s'hi sentirà desinteressat. La seva encíclica «*Quadragesimo Anno*» n'és un eloqüent i eficaç testimoniatge. I encara totes les seves altres elocucions sobre la pau i els desarmaments i aquelles altres oímés, adreçades als milers de peregrins que setmana darrera setmana, van a flectar-se als seus peus.

Mentrestant, tothom qui s'interessa per la superació de la crisi present de la Humanitat, sàpiga ésser caritatiu i atemperat. Heroi, en una paraula. L'heroisme encara ens infondrà dins l'esperit, tota una ola de llum d'optimisme. Voler superar, ben volenterosament, l'actual dura situació, veu's ací ja el començ de guanyar-la. Aquell mateix optimisme qui plaça els aliats davant de Verdun a no deixar passar l'allau germànica.

Aquell optimisme que impulsa a la lluita, com diem en català, fins les pedres de les nostres llars.

Joventut conscient

Es ben terrible de confessar-ho, però fins avui no ens havíem pogut donar compte, que els estudiants eren uns dels elements més inconscients de la societat, entre els quals, trobava camp ben adobat qualsevol agitador, que amb la careta d'un ideari renovador, omplia els caps joves de cabòries que transcendien a l'exterior fins arribar a l'entorpiement de la vida ciutadana amb els consegüents desempedraments dels carrers i llançament de mobles per les finestres del primer centre docent.

Ara, però, observem un canvi radical en l'orientació de la joventut universitària, que, hagut compte de la transcendència dels moments i de la responsabilitat que les noves generacions atreuen sobre ells, cristalitza en un moviment escolar en pro del bon seny i de les santes institucions que valentament capitaneja la «Federació Catalana d'Estudiants Catòlics».

No podem menys que alabar la tasca que aquesta entitat està duent a cap i encoratjar-los perquè segueixin en el camí emprès, que sens dubte serà en bé de la Religió i de la Pàtria.

Original interpretació de la Democràcia

Totes aquelles imprecacions a la Justícia Social, i aquelles reiterades promences de pràctiques realitzacions, per part dels elements avui amos de la Generalitat, comencen d'acomplir-se, quietament, escondidament. Hom els ha tirat en cara un semblant procedir, i han contestat, en una nota lliurada als diaris pel Gabinet de Premsa de la Generalitat, que això obeïa a la seva modèstia, al seu fi esperit de modèstia... Mai no hauríem cregut en la grandesa de l'humorisme d'uns tals senyors, o bé en el seu omnipotent cinisme, que també podria ésser.

D'ara a endavant, segons la nova teoria generalera, complir amb les lleis de la Democràcia, que imposen als mandataris de donar compte al poble, de les iniciatives, realitzacions i despeses, constituirà un atemptat contra la modèstia. Lector, no ens ho prenguis a broma: parlem seriosament.

D'altra banda, la iniciativa, ocultada per modèstia, és la següent: Amb diners de la Generalitat, s'ha constituït una cooperativa de pintures d'autos. Posats a ésser modestos, no han dit a ningú, del capítol que han tret els diners. Ni qui, ni com els comptabilitza.

Ni que els obrers empleats tan solament feia quinze dies que vagaven (n'hi han, en canvi, que hi estan des de cinc anys ençà). Ni les raons d'unes tals preferències.

Ni per què han escollit, per pintar automòbils, obrers pertanyents a d'altres oficis.

I la santíssima virtut de la modèstia encara ha prohibit als amos i senyors de la Generalitat, els èxits estupefaents d'una tal iniciativa social, per a guiatge i exemplaritat de les generacions presents.

Puix segons veus molt generals, hi han hagut cotxes que han hagut de pintar-se varies vegades, la qual cosa, si més no, prova que deu sortir dels tallers de la cooperativa generalera, una feina molt ben acabada, que ella mateixa es fa la propaganda.

Llàstima, amics, que la nota del gabinet de premsa calli l'adreça de la tal cooperativa, puix ens afanyàvem a dur-hi a arreglar el nostre cotxe.

Tanta és la modèstia d'aquests senyors, qui àdhuc els reté la pudícia de fer-se la propaganda. En honor a tan gran heroïsme, els el fem nosaltres de franc.

Amics: si teniu l'automòbil per pintar, dueu-lo als taller de la cooperativa de la molt honorable Generalitat de Catalunya, presidida pel no menys honorable ciutadà, Francesc Macià.

Materials per a Construcció

**Guix - Cals - Ciments
Rajoles de València**

Construccions PLA

Telèfon 51360

Despatx: Meridiana, 103

Magatzems:

Meridiana, 105 i St. Quintí, 186

BARCELONA (CLOT)

«The Daily Mail», de Londres, del 22 d'octubre de 1931, a la pàgina 7, escriu:

Nova Dictadura

Mides riguroses dels republicans espanyols

Dimecres.

Mides més riguroses que cap de les que varen adoptar-se sota la Dictadura de Primo de Rivera, són posades en pràctica pel Govern republicà per a impedir tota crítica al seu règim. Efectivament, a Espanya, en comptes d'una dictadura monàrquica, impera una dictadura republicana.

Un document interessant

Un macianista de la província de Lleida, ens ha escrit una llarga carta, en la qual ens confessa les seves desilusions i desenganys. Degudament autoritzats per ell, en copiem els següents paràgrafs:

«Com a catalanista, protesto de la sèrie de vexacions i abusos que, de la faisó més canallesca, duen a cap la majoria de diputats d'ocasió, de Catalunya; i, en segon lloc, com a republicà intacte que sóc, protesto de la manera que es porta a cap la Constitució, vergonya d'Espanya a l'extranger, ja que l'Espanya d'avui és víctima de la hilaritat cívica i progressiva del món liberal. Protesto per haver-se vulnerat els principis de llibertat que inclou la República; protesto per haver-se

malmès el liberalisme d'ella mateixa; protesto per haver-se fet la justícia a base de tirania; protesto per la desigualtat de ciutadania, ja que no hi ha cap Constitució al món civilitzat que estigui feta a base d'un caprici partidista i d'un sectarisme, com és la majoria dels diputats de Madrid, que, representant milers d'espanyols, han abusat del seu sufragi, ja que aquest fou emès a base de republicanisme i no a base de sectarisme com és el que estan emprant avui, en ple segle xx, que ens prediu que, sens dubte, anem a un retrocés enormement fantàstic.

»Dispensareu que m'expressi d'aquesta faisó, però, ja comprendreu que ho diu un desenganyat, un home que, per un liberalisme gran, lluita en pro de les llibertats i la República, un home que ha intervingut a la projectada lluita d'alçament a Prats de Molló; un

home que ha seguit En Macià, però que aquest ens ha enganyat miserablement, i per al qual, jo i alguns amics hem sofert persecució per la dictadura. Jo era un dels capdavanters del exèrcit que tenia, secretament, En Macià, a la província de Lleida. Era un dels que van acabillar un nodrit escamot d'homes des de Balaguer fins a Cervera i àdhuc fins a Igualada. Jo, com molts dels que seguïem l'Avi, hem estat desenganyats, i, privant-los d'altres llocs, sacrificarem cabals que avui a molts els fan falta. Jo, sortosament, he agafat altre camí, igual que altres companys, no havent tingut la desgràcia, com ha tingut el nostre amic M. i altres que, desenganyats de l'Avi i de l'ex-seminarista Gassol, han passat al camp comunista. Només puc dir-vos, senyor Director del Dic, que dels que seguïem En Macià, quan érem separatistes, avui, ho podeu ben creure, d'aquelles forces només li han quedat un 25 per cent, o sia només els que, aixecant a l'Avi com a bandera, sabien que n'havien de treure un bon profit. Els altres tots estem separats, i si avui l'Avi compta amb els adeptes que té, també és perquè d'ell, del «seu prestigi» en poden treure bons profits i bons «sous», o sinó, podeu ben creure que si no fos això, a en Macià el trepitjarien».

O. DE C.

La solució de la crisi actual

El Govern actual està disposat a fer quelcom extraordinari i indispensable per la bona marxa de la Nació. Es de preocupar-se seriósament, després de nou anys sense fer-ho, de la confecció d'uns pressupostos que reflexin la trista realitat de la nostra hisenda i els mitjans necessaris per la seva nivellació. La qual cosa és indispensable, perquè el diner recobri la confiança i poguem, dintre i fora de la Nació, ponderar amb exactitud el valor real de les nostres finances.

La situació és difícil, i el Govern ha d'abordar-la amb tota energia. L'exemple de França, que ha triomfat mercès al sacrifici exemplar del poble, pagant impostos extraordinaris durant deu anys, amb els quals procediments ha esdevingut una nació privilegiada guardant a les seves caixes la tercera part de l'or del món enter. I ella ha de guiar i demostrar-nos que podem àdhuc sense les mesures heròiques de la post guerra, arribar a una nivellació dels pressupostos,

indispensable per la marxa normal del país.

Un altre exemple ens ve d'Anglaterra que, malgrat posseir un orgull quasi insuperable, ha reduït les despeses prescindint de totes les atencions públiques que no fossin estrictament necessàries. I fins el mateix Jordi V, dins les consignacions habituals, ha prescindit d'allò que no necessitava, oferint-ho a l'Estat per contribuir materialment al sanejament de l'economia anglesa.

Si el Govern de la República no està disposat a prendre mides molt serioses davant la discussió dels futurs pressupostos de l'any 1932, anem fatalment a la inaturable carrera de la inflació de la nostra moneda, i si per atendre un dèficit formidable del Presupost, es permetés que la inflació anés augmentant, molt aviat arribaria a no valer res la moneda faltada de garantia i de circulació.

Jo crec, sincerament, que si el país encara que disconforme amb l'actitud sectària i partidista del Govern en molts punts importants de la vida pública, veiés una actuació sincera en la part pressupostària, el crèdit públic renaixeria prontament i a la fi conseguiríem que no s'anés amagant el diner que en forma alarmant va desaparèixer del mercat sense donar interès ni profit als que el guarden, i portant a la paralització absoluta del comerç i de la vida econòmica en general.

Una vegada nivellats els pressupostos, li serà més fàcil el Govern trobar solució a paorosos problemes que radiquen en la manca de diner, ja que no és moment oportú de fer grans emprèstits, i el diner espanyol pot ajudar a l'obra de la República sempre que inspire la confiança i no doni la sensació en la seva actuació socialista d'atacar el capital que, a la fi, és l'únic que pot arreglar la situació d'angoixa que passa la vida crítica del país.

J. M.ª TUSQUETS.

Ciudadans: el poble anglès, suara ha anat a votar en massa, tot cantant el seu himne nacional, tan solament per a defensar la seva economia.

No aniràs tu en massa al miting del diumenge, al Teatre del Bosc, per defensar la llibertat? Ves-hi i fes-hi anar!

No es preocupi:

Els cabells blancs poden dissimular-se ben fàcilment. No ho endevinarà ningú. N'hi ha prou amb unes quantes friccions del nou producte científic, que s'aplica com una loció. És inofensiu; no toca ni irrita. El seu perfum és d'allò més agradable.

"BELLITON"
CONSERVA SEMPRE JOVE
DE VENDA EN
PERFUMERIES I DROGUERIES

EL DON LUIS D'ENGUANY

Porque puse a Primo peros
de mí todo el mundo huía.
mas yo busqué compañía
y pronto hallé compañeros.
Lo hicimos bien ¡voto a tal!
y fuimos tan al carril
con suerte tan colosal
que en el catorce de abril
se rindió el poder real.
Y así de Luis «Gemía»
San Sebastián mi patrón
convirtiome en la mansión
de la hispana Economía.

L'article aprovat de la Constitució sobre l'ensenyament

Tots els partits nacionalistes que aspiren a la llibertat dins una forma federativa amb l'Estat opressor o predominador, tremolen una bandera que mai no han acotxat, per cap respecte o interès, ni hi han permès cap esquinç per part de l'enemic. Amb ella han vençut, s'han batut en retirada per a aparellar-se a la contra-ofensiva, fins que han reeixit triomfants: és la sobirania de la llengua sobre tots els dominis, en funció dels drets de cada home a usar, ésser educat i instruir amb ella.

Consideràvem les esquerres, abassegadores de la intransigència nacionalista, fallidores de molts principis i oblidadisses de moltes promences. No podíem, però, ni tan sols somniar que cedissin en això. Ara no sabem de què meravellar-nos més: si de l'enorme desimboltura d'elles en proclamar que han aconseguit un triomf, en palesar a gran veu llur agraïment a les hosts de l'Azaña per haver-los proporcionat la victòria. O bé de la ingenuïtat ignara de certa gent, en creure-les i prestar-los, encara, la confiança.

Tor allò concedit a les nacionalitats ibèriques autònomes, en virtut de l'article constitucional aprovat, estava implícitament reconegut dins la vella llei d'instrucció, i dins la legislació general, reguladora de les corporacions i organismes públics. L'Estat, com dins el nou règim, amo de tot l'ensenyament, d'una banda, coaccionava a l'oficialitat del castellà, sense arribar, segons el nou projecte, a imposar el coneixement de la llengua oficial, com a obligació estricta de saber-lo. D'altra banda, cap mida legislativa no vedava, ni a particulars ni a societats, ni a organismes públics, a sostenir escoles absolutament catalanes: ni àdhuc a bastir tota una universitat, catalana íntegrament. En virtut d'això, existien legalment escoles catalanes. I la vella Mancomunitat va poder bastir la Universitat industrial, amb tota la munió d'institucions emparades al seu redós, íntegrament catalanes. Començà d'assajar la creació d'escoles primàries, i tampoc cap precepte legal no va obstaculitzar-la. A no mancar-li els mitjans econòmics i no ésser suprimida, de segur que hauria eixamplat i intensificat el camp d'acció dels experiments escolars. En comptes de la fundació de la Universitat industrial, ella hauria pogut obrir una Universitat literària, i tampoc ningú li ho hauria privat, per no existir cap mida legislativa en contra. Què és allò que, de més, l'estatut constitucional 48 concedeix a Catalunya?

L' article és tot fosc i contradictori. Allò més clar d'ell, és la reconeixença del dret a les nacionalitats autònomes, a organitzar l'ensenyament en les seves llengües respectives, d'acord amb les facultats concedides dins dels seus respectius estatuts. Això, sense afegitius ni menys restriccions, podia constituir una victòria, un cop aprovat l'Estatut. Si per cas hom tan sols podia discutir-ne la puresa del principi nacionalista. Però vénen tot d'una les intromissions de l'Estat Central. La primera és la obligatorietat de l'estudi de la llengua castellana. Aquesta, si per cas implica alguna eficàcia, és la de desvetllar-nos la animadversió, com un atemptat a la dignitat civil i nacional. Es una conculcació de la doctrina nacionalista.

PERÒ allò greu és el complement conceptual que segueix: la llengua castellana serà utilitzada com a instrument d'ensenyança dins de tots els centres d'instrucció primària i secundària de les regions autònomes. Aquest precepte, hagut compte que en l'apartat següent del mateix article, l'Estat ben taxativament es reserva el dret de crear i sostenir dins el territori de les nacionalitats autònomes, tota mena d'institucions docents en tots els seus graus, allò més lògic que es dedueix és que hauran d'ésser les regions autònomes les utilitzadores del castellà, com a instrument d'educació i instrucció. I això és un principi molt més vexatori que no pas tot allò prescrit en la llei caducada.

Es possible que els que repiquen d'alegria davant l'aprovació d'aquest article, diguin que, feta la llei, feta la trampa. Que l'Estat mai no farà ús de les facultats de sostenir escoles dins de Catalunya. I allò altre d'utilitzar el castellà per part de les escoles autònomes, sigui eufemisme, un dia necessari, per a aprovar l'article. Però això, si més no, és preny de perills i un llavorer de futures discòrdies. Hom no ha d'oblidar l'allau enemiga de Catalunya existent dins dels partits centrals que possiblement governaran. I estarà en el seu perfectíssim dret de fer complir a Catalunya el precepte constitucional referent a l'ensenyament. I d'altra banda, tot l'exèrcit de mestres de fora de Catalunya, però abellits tanmateix de viure-hi, no els sap gens de grat d'aprendre la llengua nostra. Seguirem, si Déu ho vol.

Federació Catalana d'Estudiants Catòlics

Gran acte d'Afirmació Catòlica

i a favor

de la llibertat d'ensenyament

Diumenge, dia 1 de novembre, a les onze en punt del matí, al

Teatre del Bosc

Hi parlaran:

***Manuel Tió i Rodés, Lluís Jover i Nonell,
Joan Soler i Janer, Frederic Roda i Ventura***

i els diputats catòlics:

***Josep Antonio Aguirre
Josep M.ª Gil Robles***

Per la causa catòlica, no hi manqueu!

La democratització de l'ensenyament ⁽¹⁾

Els diaris ja han dut un avanç dels articles constitucionals concernents a l'ensenyament. Una dada d'ell ha d'alegrar-nos: que no imposen l'ensenyament únic en el sentit exclusivista, remarcant en la nostra crònica anterior. D'altra banda, però, tampoc cap no consagra la llibertat docent com una llibertat individual, enc que condicionada. Un dels apartats de l'article adverteix tan sols que una futura llei particular determinarà la faisó i les condicions segons les quals l'ensenyament podrà ésser exercit pels establiments privats.

Mentrestant, com a partidaris de la llibertat d'ensenyament, som defensors de la democratització d'ell. Més encara: entenem que una llibertat veritable comporta la democratització, així com la democratització exigeix la llibertat. La llei interna de tota veritable democràcia, postula no sols la igualtat en drets de tot ciutadà davant la llei per poder ésser protegits per aquesta, ans la igualtat en els deures, a la fi de ben servir-la. Però mai cap organització democràtica no podrà exigir dels ciutadans uns tals deures, sovint ingrats, de servitud, si ella abans no és amatent a capacitar-los igualment perquè puguin exercir-los amb eficàcia. D'altra banda els imperatius de justícia social consubstancials amb les essències democràtiques, no poden permetre que reverteixin al no-res, o degenerin en factors subversius, la suma de valors morals i intel·lectuals amb què la Providència, sàviament i generosa, dota les societats. Enc que sovint el geni prematur en forma d'intel·ligència o bé de temperament, ell mateix s'obre camí dins les cruïlles de la vida, aidat exclusivament de les pròpies forces, no gens menys, però, més sovint ell és retut per les circumstàncies i condemnat al fracàs per sempre més. Qui podria enumerar els genis així anul·lats o sepultats en vida, i els eficacíssims serveis que ells haurien prestat a la societat?

Però, la reconeixença a les aptituds de cada ciutadà per part de l'Estat per a ésser protegit, cal que es basi en la igualtat a fi que sigui justa. Ella exigeix que tots els escolars siguin considerats davant l'Estat sense distinció ni miraments, per la seva llengua o per la seva confessionalitat religiosa, o per la classe social, o principalment, per l'escola lliure a que van i on s'instrueixen. I cal encara, que això mateix no s'especuli com a actes de favoritisme polític.

Els catòlics estem plens de raó en témer de lluny uns perills semblants. Fins ara totes les realitzacions de l'ideal de l'escola única, han consistit en la facilitació atorgada a les classes modestes per a l'accés a l'ensenyament secundari i una mica al superior i tot. Aquestes prerrogatives, més que no pas la imposició del monopoli estatal docent, han constituït els avenços de la mal anomenada escola única. França, ja abans tenia consagrat el sistema de les borses escolars. I els abusos que la premsa i els parlaments han denunciat sobre això, desvetllen temences dins el nostre esperit. Anglaterra no ha pogut aconseguir una perfecta justícia dins la política escolar, per afavorir amb més acrescudes subvencions les escoles protestants, que no pas les de les altres confessions. I França, encara, tot i respectant i àdhuc aclamant en plena Cambra la llibertat docent, com el més joïós orgull del seu règim democràtic, ha eliminat, però, de les subvencions de l'Estat per a seguir les classes del cinquè i sisè any dins els Liceus, els que cursen en Liceus lliures.

Això, senzillament, constitueix una immoralitat i una frapant injustícia. Puix no sols és una conculcació dels drets d'igualtat de tot ciutadà davant la llei, sinó que implica un abús i una extorsió de la força de l'Estat en fer-la servir d'arma coaccionadora sobre la consciència dels pares dels escolars, perquè prefereixin d'abraçar-se a la instrucció oficial, laicista a França; i a Anglaterra a la religió protestant. D'altra part, tota la munió de ciutadans francesos enrolats dins l'ensenyament lliure, que sumen alguns milers, com en paga d'estalviar a l'Estat sumes quantioses per el manteniment d'escoles per a ells, són regraciats amb la negació de tot dret a ésser subvenits per a cursar l'ensenyament secundari i superior.

Per això, tant la llibertat d'ensenyament com l'efectivitat democràtica d'ell, convé que siguin salvaguardades amb tota mena de garanties. Encara manca dir alguna cosa de la llibertat de càte-

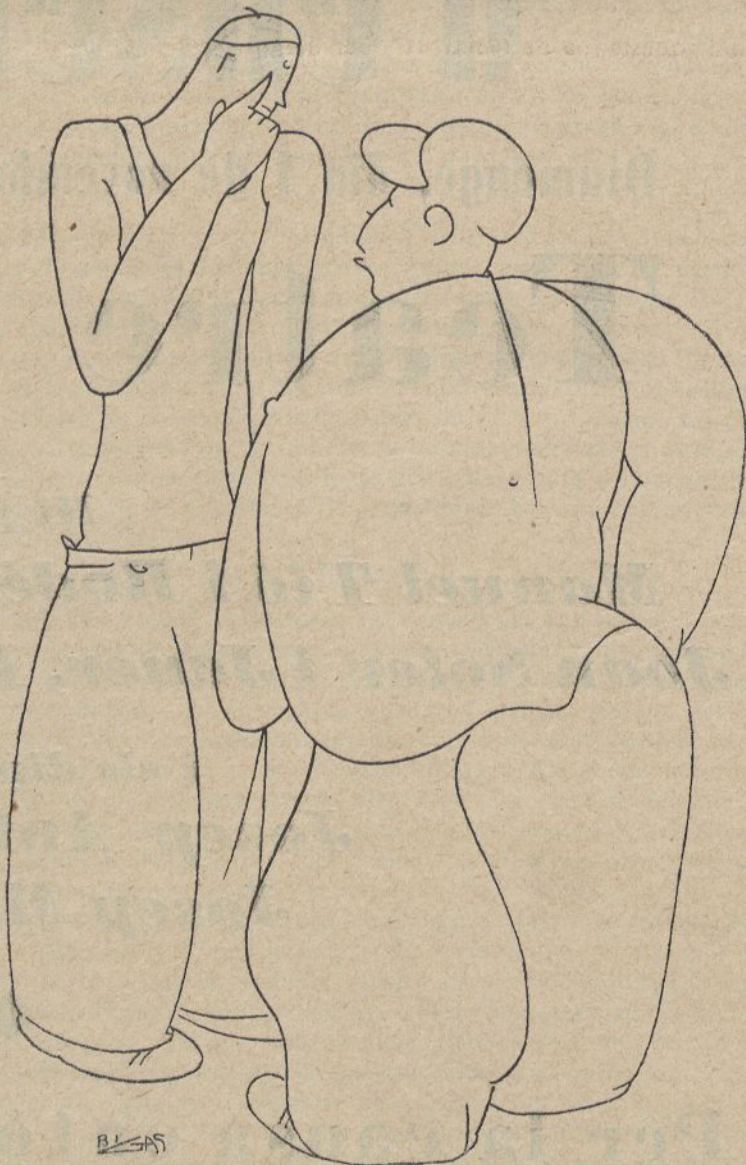
dra postulada especialment en un apartat de l'article quaranta sis. Així està avalada com una garantia constitucional. Però l'article no diu si ella també serà garantida per a l'alumne, o bé solament al catedràtic. Puix una tal llibertat també estava reconeguda en la Constitució de la monarquia caiguda. Però en la pràctica tot allò que constituïa una llarguesa generosa de llibertat per al catedràtic, sovint es convertia en una ignominiosa befa per a la llibertat de l'estudiant.

Tots els qui hem passat per la Universitat ho sabem prou, desgraciadament. Mentrestant el catedràtic ha gaudit d'una llibertat incondicional i il·limitada per explicar les disciplines segons les seves creences o la seva filosofia, l'estudiant no ha estat assistit d'altre poder que el de professar les mateixes idees i creences del professor durant el curs fins al moment solemne de sortir examinat o bé optar a uns enormes suspensos. Això només té remei en la llibertat absoluta de l'ensenyament: creació d'universitats lliures (la qual cosa repugna a l'esperit socialitzant i estadista dels elements polítics predominants), o bé el redoblament de càtedres, o bé l'organització del privatdocentisme. En un mot: en la llibertat docent des de l'escola primària fins a la més superior.

Això ha d'ésser una de les aspiracions a convertir en el nostre programa revisionista. I mentrestant la nostra premsa més pretensiosa guarda un silenci inexplicable a l'entorn de les qüestions pedagògiques i escolars, que els nostres estudiants amics es prenguin la realització d'aquest programa pel seu compte i comencin, sense deixar-la, però, de petja, una intensíssima campanya en pro de la llibertat i la democratització de tots els graus de l'ensenyament.

PELAUZY.

(1) Compost el present article, d'una manera sobtosa, sense oposició, les Corts han aprovat l'escola única, com un estatut constitucional. Això no fa més que justificar i donar més actualitat al criteri que sustentem.

DAVANT LA LLEI DEL DIVORCI
Dos que tenen por que no els hi marxi la dona.

Tardes de diumenge

Tarda borrascosa, tarda tardoral. Totes les finestres del cafè ja són closes. El vent empeny enormes nuvolades cap al nord, dansen en l'aire remolins de fulles i els vidres cruixeixen tristament. L'hora convida a l'íntim esplai.

—Ja som a la tardor!— exclama, un pic emotiu el senyor Josep, tot d'una que arriba.

—Vostè rai, que això li agrada,— contesta Genís.

—Sí, tanmateix m'ha plagut sempre la solitud, però dins de casa, amb un llibre a la falda, o bé una bona revista a la mà. En canvi, la solitud del camp em fa posar trist!

—I tant que hem d'estar-hi sols alguns de nosaltres,—ha exclamat un tertulià.

—I que no ens entristim,—ha confegit un altre.

—El mateix delit del treball, us fon la tristesa—ha advertit el senyor Josep.

—Vostè, a llegir—diu Genís.— És clar, cap altra temporada de l'any com aquesta, ha de reeixir-li tan a propòsit. Però nosaltres...

—Jo no diré pas, que tots haguéssiu de llegir com jo, però també és una llàstima que perdeu miserablement el temps preciós de les vetllades, tot avorrint-vos damunt del foc.

—Ara, espanotxem les espigues de morenc—ha notat un.

—I després—ha replicat el senyor Josep,—fins al gener o febrer?

—El jovent va a estudi—ha replicat Genís.

—O bé a festejar, i a fer de les seves!—ha conclòs el senyor Josep. Hi ha hagut llarga estona de silenci. Un, després l'ha interromput tot advertint:

—Poca cosa aprenen els joves a estudi, a les nits.

—Quasi res, per no dir res,—ha afegit el senyor Josep. Ha arrugat el front, pensarós i ha continuat:

—Una desgràcia! L'home, en general, només aprèn a cada hora, allò que li pertoca per la seva edat. Es una llei profunda de les seves facultats. Haguda atenció d'aquesta llei, les escoles nocturnes haurien d'ésser professionals, enc que no rigurosament tècniques, i com a complement, i amb la fi de tornar-les més agradoses, amb lliçons de cultura general. I és clar! a pagès, l'escola nocturna hauria d'ésser absolutament agrícola.

—Vostè creu que així el jovent s'engrescaria més amb ella?—ha interrogat Genís.

—En tinc una completa certitud.—El senyor Josep ha encès una cigarreta, ha pipat tot nerviosament i ha prosseguit:

—Figureu-vos vosaltres, que a l'escola poguessin anar a aprendre noves pràctiques de sembrar les patates i el blat: la manera d'elaborar el vi: regles i consells per a criar les gallines i els porcs. I, que junt a l'escola, hi hagués un troç de terra, tan petit com es vulgi, per demostrar l'eficàcia dels ensenyaments del mestre, i amb quin delit tots no aniríeu a escoltar-los i us afanyaríeu a aplicar-les en les vostres terres.

—Es ben veritat!—han mormolat tots.

—Demés, hom podria ensenyar la tècnica d'algunes arts, complementàries o marginals a l'ofici de la terra. Així es donaria un entreteniment al pagès, per a les llargues vetlles hivernals, i a la vegada un altre mitjà per a guanyar diners.—El senyor Josep, ací, s'ha interromput ell mateix, per cridar el mosso que servís una copeta de ric conyac. Els altres, prenys d'interès pel tema de la conversa, han cuitat a estimular-lo.

—Això ho fan, els altres països?

—Les escoles professionals que existeixen arreu, organitzades, segons exigeix cada comarca, les fa molt menys necessàries. L'escola nocturna del tipus de la nostra, no existeix enlloc, perquè és un pedró d'ignomínia. Les escoles professionals dels països que us dic, han fet arrelar els oficis dins de cada família, i ara ja es pot dir que cada una d'aquestes vé a ésser com una escola dels seus. Elles han format com un artesanat rural que conté bona part de l'emigració,

sobretot la periòdica d'hivern: el pagès, sempre ocupat, no es dona al vici, i ell està content perquè guanya més diners.

—Es interessant això que ens diu el senyor Josep,—ha exclamat Genís.

—Perquè és interessant, els Estats se'n preocupen més cada dia. Des dels dies de la post-guerra en què s'intensifica l'emigració cap a ciutat, que els governs hi han prestat més atenció. Avui, l'extesa arreu de l'electricitat, i la baratura dels motorets elèctrics de dècimes de cavall, ho faciliten en grau extraordinari. De manera que existeix una orientació a desmembrar els agrupaments grossos de certes indústries i a restaurar el taller familiar. Moltes d'aquestes riquíssimes teles, vingudes de Lió, són teixides dins de tallers de famílies rurals. Uns camions passen a recollir-les-hi i després a la ciutat les estampen o les tenyeixen. Això, és clar! ja és més delicat.

—Quins oficis podria fer el nostre pagès durant les llargues vetlles d'hivern?

—Això que us dic, no aneu a creure vosaltres que sigui cap pensada meua o cap revolució. Dins d'algunes comarques de Catalunya ja existien; fins encara exis-

teixen rastres vius d'una tal tradició. Per exemple, els oficis de fer culleres de fusta; collars per a moltons i gossos; pipes; totes les eines de batre; formes de sabata. En les comarques avellaneres, l'art de trencar-les; en fi, tota una sèrie, el nom dels quals ara no recordo tots. Per exemple, encara, l'ofici de cisteller, la montura de canyissos: gàbies de conill i aviram, amb bastons d'arbòc...

—Però si ens dediquéssim a aquestes feines, no podríem guanyar la competència dels qui ho treballen a ciutat,—ha advertit Genís. El senyor Josep ha arrugat el front, ha esguardat l'amic amb un lleu somriure benevolent i ha conclòt:

—Més, Genís, més: puix que vosaltres treballaríeu a més bon preu El que manca és que us ho ensenyessin, i tots us esforcéssiu en formar una tradició.

El senyor Josep, avui, ha abandonat el cafè dejorn. A casa l'esperava la flama amiga de la llar i un groixut volum d'història. Feia un vent borrascos. I, d'entre els caps cotonosos de les boires, brillaven uns estels, amb les extremitats dels primers freds.

TULCIS.

INSTITUT CIENTÍFIC

COTTET

ÒPTIC

Avinguda del Portal de l'Angel, 40
BARCELONA

LLIBRERIA
La Bona Parla
Clarís, 32
Barcelona

Teixits de Punt

Noemi

Demaneu-los
a les
millors cases
de
Gèneres de Punt

Lorés, Codina i Roig

Ràdio
Crosley

Trafalgar, 3
BARCELONA

**Per a les properes
festes**

demaneu sempre
el

**XAMPANY
CŌDŌRNIU**

Puesto que nadie llegó,
«Plus Ultra» en la suerte perra,

de mis pasos en la tierra
responda el cielo y no yo.

D.ª INÉS.—Virgen Santa, qué principio...
BRÍGIDA.—No hagáis caso, que es un ripio.

El lluíment del senyor Lluhí

Com que *Petritxol*, de resultes de la quixalada d'un regidor de l'Esquerra, encara té espatllada la seva estilogràfica i com que tampoc no hi ha hagut encara cap lector compassiu que n'hi hagi regalat una de nova, la qual cosa *Petritxol* agraïria i estaria més content que el Sr. Casanovas amb la seva respectable quantitat de càrreges, vull dir de sacrificis, aquesta setmana, doncs, *Petritxol* no pot escriure. I és aquesta una cosa que ho fa amb gust, car li plau cedir el seu lloc, ves qui ho diria?, al Sr. Joan Lluhí i Vallescà, digníssim representant de Barcelona a les Corts Reconstituents de la República Espanyola (a) de Treballadors, reproduint alguns formidables i inversemblants pensaments de la deposició intel·lectual que en forma de discurs engegà el nostre il·lustre amic. I diem inversemblants, no precisament per denotar que són quelcom impossible sortint del cap que surten, sinó que hem de confessar, —encara que ara sigui passat de moda de fer-ho— que els pensaments del ciutadà Lluhí, queden ben dignes de

Lector, encara que visquis a fora de Barcelona, afanya't a assistir el diumenge propinent al míting del Teatre del Bosc.

la intel·ligència que els ha concebut, car en aquest món totes les coses són conseqüència d'unes altres, per això mai no s'ha vist que una carabassera dongués préssecs i un presseguer carabasses. Què hi farem! El món és així! Llegiu-los i veureu quina sublimitat de pensament, quina sensibilitat filosòfica, quina moral més enlairada!

Atenció! Conectem els famosos pensaments d'En Lluhí sobre l'amor lliure.

«Al explicar mi voto en contra, naturalmente que tiene que ser a favor del divorcio; y las razones que tengo a favor del divorcio, son simplemente, como mal menor, porque yo soy partidario, convencido partidario, del amor libre».

«Creo sinceramente, que la cuestión que se nos plantea en España es, simplemente, la de si estamos preparados o no para hacer una Constitución que regule esta materia con el principio liberal puro, tal como la ha regulado y resuelto la Constitución rusa, la más avanzada y la más justa en este extremo».

Y conste que aunque partidario del divorcio y del amor libre, estoy casado.

«Yo creo, señores diputados, que el amor libre es el que da un fundamento más sólido al matrimonio».

«Tengo esta convicción íntima desde hace muchísimos años, y no me ha impedido casarme, apesar de ser indisoluble el matrimonio; pero no dejaba yo de tener esta opinión, porque al casarme hice un acto libre; hice un contrato, claro que no era legal; hice algo que podemos llamar un contrato verbal con mi esposa, haciendo constar que nuestro matrimonio, era un matrimonio libre, en el que siempre, cada una de las partes, tendría la libertad de separarse».

«Es un punto de vista de realidad, si estamos preparados o no para poder hacer eso, que es lo que a mi me inclina a votar el divorcio como mal menor; pero sin que pierda yo toda mi convicción a favor de la solución rusa, del amor libre».

«Yo creo que el matrimonio debe sustentarse de una manera íntima, porque lo demás son como sepulcros blanqueados con la coacción legal y con la coacción religiosa».

Ah! si tinguéssim la ploma estilogràfica! Quins comentaris filosòfics hi fariem, justament ara que estem a la setmana del «Tenorio»!

PETRITXOL.

Els que sentin i estimin la veritable llibertat, que concorrin al míting revisionista del diumenge vinent.

En nom de la llibertat ens declarem revisionistes.

Els millors calçats de Barcelona,
els més elegants i de més bon preu,

CATALANS,
ELS TROBAREU A

CALÇATS ROSÉS

Carme, 8, pral. - BARCELONA

Federació Catalana d'Estudiants Catòlics

Gran acte d'afirmació catòlica i a favor de la llibertat d'ensenyament

Diumenge, dia 1 de novembre, a les onze en punt del matí,
al TEATRE DEL BOSC

Hi parlaran:

**Manuel Tió i Rodés, Lluís Jover i Nonell,
Joan Soler i Janer, Frederic Roda i Ventura**

i els diputats catòlics:

Josep Antonio Aguirre, Josep Maria Gil Robles

Per la causa catòlica, no hi manqueu!

Cal defensar la República!

El nostre projecte de llei

ARTICLE 1º

Com a llei fonamental,
per no anar a la desfeta
cal cuidar bé la pesseta
i guarir-la de tot mal.
Qui li faci malbestats,
tant si és pobre com ministre
tindrà el nom en el registre
de les més grans nulitats.

ARTICLE 2º

Som en temps de llibertat:
la paraula dictadura
cal canviar-la per cultura
i amor al proletariat.
Això, no vol dir, però,
que si l'obrer ens fa el plaga
podrà declarar la vaga
i fer la revolució.

ARTICLE 3º

A dir guatlles no s'hi val,
ni a criticar qui governa,
si va al ball o a la taberna,
si hom és ric o no té un ral.
En canvi serà premiat,
dir mal de la clerecia,
fer el senglar nit i dia,
amb actes de diputat!

ARTICLE 4º

Ningú no es podrà reunir
que no sigui comunista,
anarquista o socialista,
car l'hauem de perseguir.
Si un catòlic fes això
o qualsevol de la dreta,
la raó és ben clara i neta:
farem servir la presó.

ARTICLE 5º

Tothom ha de treballar
per guanyar-se bé la vida:
la República no oblida
que el treball cal emparar.
Obeïu el Sindicat,
si us mana que feu la vaga
enc que les raons amaga,
vol engrandir la Ciutat.

ARTICLE 6º

El qui robí pel carrer
que ho faci, però no massa:
és una cosa que passa
a tot arreu on van bé.

Es fàcil de demostrar
que el robar és una ciència,
que si ella es fa amb prudència
se'n diu nacionalitzar.

ARTICLE 7º

Els diaris escriuran
com ho fa en Bofill i Mates,
moltes paraules barates,
que els lectors mai no entendran.
No podran mai discutir,
i si ho fan, cada vegada,
tindran penyora guanyada
o uns dies sense sortir.

ARTICLE 8º

Quan els tributs augmentem
no es podrà ser pessimista
car ben bé salta a la vista,
la gràcia amb què governem!
Qui protesti amb amargor
és monàrquic de pell dura,
hereu de la Dictadura,
i per tant, és traïdor.

Donem, a continuació, una altra
llista de noms de carrers amb els
corresponents substitutius:

Caballero.	Grosero.
Cabres.	«Be Negre».
Cabrinety.	Cabribruti.
Cáceres.	Badacós.
Cadena.	Sindicat Únic.
Caldetes.	Roviralta.
Callao.	Sánchez Guerra.
Calatrava.	Cala Tuyes.
Canvis Nous.	Casa dels Canonges.
Calvo.	Ventura Gassol.
Castelar.	Vachier.
Cameros.	Camelos.
Canons.	Golfes de St. Jaume.
Cap de Mont.	Cap de Trons.
Caputxes.	Mantellines.
Carabassa.	Companyes.
Carrera.	Regidoria.
Carretes.	Rolls-Royce.
Bordeta.	Lluhi Vallescà.
Farola.	Llumenera.
Casador.	Descasador.
Casanoves.	Guillotina.
Casas Verdes.	Aragay.
Carasa.	Indaleci Prieto.

Fragments de «Don Juan Tenorio»

DIEGO

No puedo más escucharte,
vil Samblancat, pues recelo
que hay algún rayo del Cielo
preparado a aniquilarte.
¡Ah! No pudiendo fe dar
a lo que de ti decían,
confiando en que mentían,
vine una noche a escuchar.
Pero te juro, malvado,
que me pesa haber venido
para salir convencido

Pares, si voleu que els vostres
fills s'eduquin segons els vostres
anhels, aneu al míting de demà.

KIKO.

de lo que es para ignorado.
Sigue, pues, con ciego afán,
en tu torpe frenesí
haciendo de jabalí...
A nadie engañas, ¡truhán!

MACIÀ · F. A. I.

MACIÀ

¡Oh, F. A. I.! Me estás confun-
[diendo;
yo no sé qué extrañas redes
son las que entre estas paredes
temo que me estás perdiendo.
Mi pisito abandoné;
no sé del mundo exterior
los usos; mas tengo honor;
comandante fui, y sé
que la casa donde estoy
no es buen sitio para mí;
me lo están diciendo así
locos afanes. ¡Me voy!

AVI - GASSOL

AVI

Veo una extraña figura
que se acerca con recelo.
¿Quién es?

GASSOL

Soy yo, caro abuelo.

AVI

Qué es esto, hermano Ventura?

GASSOL

Os buscaba hace un buen rato.

AVI

¿Qué hay? Decid...

GASSOL

Un pobre obrero
desea hablaros.

AVI

No quiero.

GASSOL

Dice que es del Sindicato
meneur; que un pasado asunto
le autoriza a dar tal paso,
y que la urgencia del caso
le obliga a veros al punto.

AVI

Dijo su nombre?

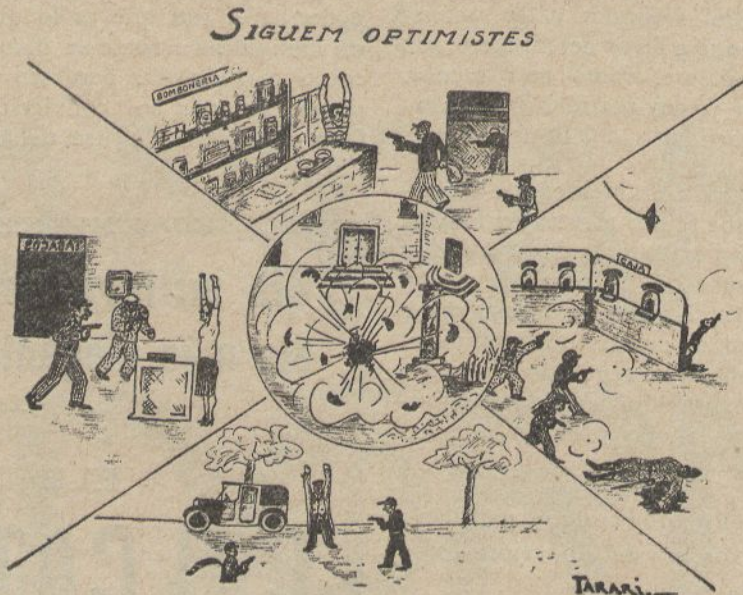
GASSOL

Por nada;
mas sé que es Angel Pestaña.

AVI

Pues deja libre la entrada;
que no puede ser negada
al dueño de media España.

CALAMARS.

En Macià, digué que «això» passa a totes les grans ciutats en
temps «normals».... Esparverem-nos quan estiguem en temps
«anormal».

Obrer, pagès, industrial, es-
tudiant, home de carrera, hisen-
dat, tots els teus drets seran
defensats el diumenge. Concór-
re-hi al míting.

¡Imposible! en un momento
borrar treinta años.

Aquí hay un Don Luis
que vale a lo menos dos.

MOLT EDIFICANT

La riallera població de Corbera de Llobregat, té la sort de tenir un senyor fabricant de teixits, i conegut home de l'Esquerra Catalana, que fa la felicitat dels seus obrers, obligant-los a treballar més de nou hores, donant-los jornals exiguos i admetent nois i noies menors d'edat. Res, Una cosa és predicar i un altra fer de sangonera.

UN TELEGRAMA AL SENYOR VENTURA GASSOL

El «Casal Català Republicà d'Esquerra, de Les Corts», ha dirigit un telegrama al Conseller de la Generalitat, En Ventura Gassol:

«Vuestro mutismo ante las intemperancias de Royo, se contradice con la ideología de Prats de Molló. Libertades i dignidad de Cataluña requieren más virilidad».

Nosaltres, que sentim una predilecció pel nostre gran estadista i poeta, protestem del text d'aquest telegrama, car són falses les seves afirmacions, en especial la darrera, que és desmentida per les brillants actuacions de l'autor de «Cabelleres vellutades».

El senyor Companys, respectuós amb l'article 48, i també com a mostra dels seus desitjos de concòrdia, recrea els Royo Villanova, Maura i Unamuno, fent ús, àdhuc entre els seus de l'idioma oficial. Veieu, sinó, com fins a En Macià

envia els telegrams en castellà. Males llengües diuen, no obstant, que ho fa, perquè escriu el català pitjor que els redactors del *Full Oficial* i *L'Opinió*.

Davant el greu mancament de la Junta del Liceu, la Generalitat pren cartes en l'afer. Sembla que els homes de l'Esquerra que fins ara ens delectaven amb música celestial, d'ara endavant ens proporcionaran música clàssica; preparen grans concerts de Violon, instrument que la majoria d'ells toca a la perfecció.

Aviat, pràcticament, Espanya deixarà d'ésser República de Treballadors, car qui té de donar llum, dona fum. Mireu com a la Sessió del Congrés del passat divendres, dia 23, en començar, sols hi havia 12 diputats, i en finalitzar se'n comptaren fins a 21. Com es coneix que no som a primers de mes!... Almenys aquells dies es nota l'animació naturalment produïda per l'avinentsa de fer efectives les mil de l'ala.

Per a En Lluhi Vallescà no tot són enchufes. Si rumbeja i se les gasta, pot ben fer-ho, car no fa molt que va heredar la friolera de dos milions de beates, que, malgrat el seu anticlericalisme, li vingueren d'allò més bé. Res no té d'estrany, doncs, que vegi la vida fàcil, i que

senti certes vel·leitats com la que li suggerí aquelles pintoresques disquisicions sobre l'amor lliure. En Terradelles ara més que mai vol ésser-li molt amic.

EL POBRE LLUBÍ

Quinze dies va fer ahir que al pobre Llubí, d'un dit va ve-si li prenen la dona. [nir]

Quinze dies va fer ahir tornant de Madrid, un fresc li va dir — Ta muller és bufona.

Quinze dies va fer ahir que el molt fresc va afegir — Vols que em casi amb ta dona?

Quinze dies va fer ahir que el pobre Llubí tot fora de si de poc l'atacona.

Quinze dies va fer ahir que l'altre molt fi, li respongué així: Aquesta si que és bona.

Quatre dies va fer ahir que tu el gran Llubí, et vas fer [aplaudir]

per En Franco en persona. Quatre dies va fer ahir que tu vas dir, que tot va bé si ens com mico i mona. [unim]

I com el vas a contradir Xarriare Llubí, volent sostenir que no és meva ta dona?

(Música de «El pobre Magí»)

La Generalitat, una vegada hagi pagat els seus funcionaris, pensa organitzar la temporada al Liceu. Vet ací la llista de la Companyia: Soprans: Venturinna Gassoli, Melciora Fontana. Contralts: Giovanna Casannove, Rafaelinna Campalanni. Tenors: Giovanni Gluinni Cav. Dolcetti. Baritons: Jacobi Aquaderi, Luigi Compagni. Baixos: Angelo Samblancatti, Casimiri Giralli. Director del Chor: Guiseppe Fontbernatti. Director del Cos de Ball: Francesco Macianini. Apuntador: Satan Maçoni. El chor estarà

compost pels «Cent homes d'En Fontbernatt», i el cos de ball, pels ciutadans que paguin cédula. El mestre Vives, autor del «Cant del Poble» dirigirà l'orquestra. Ho hauria fet en Pena si no fós que hauria fet pena. Repertori: «La posta dels déus», «La negra consentida», «La pluja d'escudella», «Masones i Cristianos», «L'Or del Rhin», «Els mestres xerraires» i «El barbero de Sevilla». En aquesta darrera obra, debutarà, si té la cama curada, el genial tenor Cav. Franchi.

Augurem un gran èxit a la temporada vinent del nostre primer teatre líric.

La base 6.ª del tristament cèlebre article 24 de la Constitució, diu: «Obligación de rendir anualmente cuentas al Estado con la inversión de sus bienes en relación con los fines de la asociación».

I si aquesta fiscalització s'apliqués a la cotització del Sindicat Unió? Potser tothom hi guanyaria de saber a què es destinen els 50 000 duros que, diuen, que recapta setmanalment. Tantes calúmnies, infàmies, insults com s'han deixat dir en ple Congrés contra les Associacions Religioses i ningú no parla dels 2 i 1/2 a 3 milions de pessetes anuals que de grat o per força arrenquen dels obrers, solament a la província de Barcelona. Cal que obrin els ulls les nostres masses obreres i que compreguin que mentre la seva «gasetta» va explotant l'anacrònic tòpic de l'anticlericalisme, assoleix de distreure l'atenció de l'obrer perquè no es recordi dels diners que li vénen xuclant. Si tarden a obrir els ulls, ja tindran damunt una misèria espantosa.

Obrers, «al tanto» amb aquests «prestigitadors»! DR. MATASANOS.

De Madrid estant

Notes del meu Carnet

Impressions parlamentàries?

Res de nou: al Congrés no passa res de nou. Cal reconèixer que exceptuant l'assumpte religiós que després de la primera crisi de la República, tan solament el de Catalunya aixeca tots els diputats en pes, i aconsegueix donar a la Cambra una sensació de vitalitat, que en realitat no existeix.

La finida setmana parlamentària ha acabat amb una sessió brillant per la manca de diputats. El senyor Besteiro, tot refregant-se nerviosament les mans, cercava i demanava amb els ulls, a algun diputat espontani que es sacrificés a parlar, fos del que fos, per tal de què hom es dongués compte que no assistia a una Cambra de sordmuts.

I el senyor Royo Villanova va parlar: i no contra els catalans, per cert. Ens explicà de com en certa ocasió va ésser senador, perquè no tenia diners per ésser diputat. En aquell temps — va dir — els vots estaven caríssims.

Pel que es veu, a les passades eleccions els vots devien estar molt barats.

* * *

A l'Ateneu de Madrid ha tingut lloc una Junta general.

Cal remarcar, que així com l'Ateneu Barcelonès, està format per una majoria que va a fer una mica de tertúlia, i una minoria que assisteix a la biblioteca, l'Ateneu de Madrid, està format per una totalitat que hi va cada dia o quasi cada dia, a pesfogar les seves rancúnies i preocupacions personals, tot cridant a tota veu, i com més fort millor.

La Junta general, ens recordà pas a pas una de les mogudes sessions de la Cambra, quan certa «jabalinada» es llença a fons.

Els xiulets, brams, crits i altres demostracions dels malabarismes a què és capaç la veu humana, quan per tot ço que de humana té, va estar al minut.

Tanmateix, a la Junta Directiva, que va ésser la que convocà la reunió, no li mancà, per aquesta vegada, un punt de mira estètic i de bon sentit cultural.

Es tractava de demanar l'expulsió dels socis, que a espatlles de l'Ateneu, i aprofitant-se del nom d'aquest, organitzaren la famosa manifestació antifclerical que fou dissolta tan bon punt es reuní, a la Cibeles.

El senyor Justi, un dels acusats, va dir que en nom dels anhels del poble, havia col·laborat en la formació de l'esmentada manifestació. Per ell fou la xiulada més forta; tan forta, que ens impedí sentir el que deia.

Es proposà després que l'Ateneu es solidaritzés amb el discurs del Sr. Azaña amb motiu de l'article 24. Aquesta proposició fou llegida en mig de crits i protestes, essent reiterada per una indicació rebuda del cap del Govern en aquest sentit.

I amb el nomenament d'una comissió que estudiï l'assumpte de l'expulsió, s'acabà aquesta agitada (com de costum) reunió general. A la que cal reconèixer no li ha mancat aquest sentiment revisionista, que insensiblement està envaïnt tots els centres culturals i conquistant les consciències dels conscients.

JOAN RUNENT.

Madrid, 27-10-31.

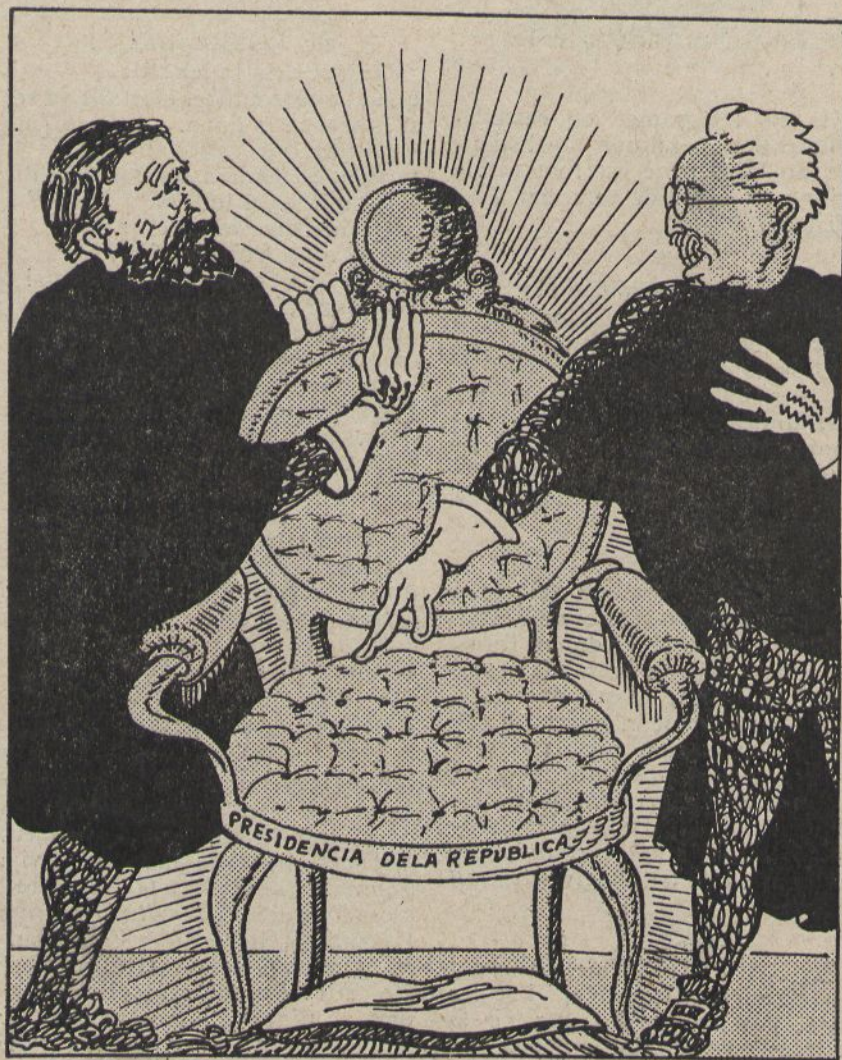

DON JOAN-ESTEVE.—Mas con esa horrenda calma

¿qué me auguráis, sombras fieras?

¿qué esperáis de mí?

FANTASMES.—Que mueras.

COSSIO I ALCALA, A LA'UNA:

— Esta silla está alquilada, hidalgo.

Les eleccions a Anglaterra

Quan escrivim aquestes ratlles, encara no es sap del cert el resultat de les eleccions a Anglaterra. Els telegrams rebuts fins a darrera hora de la matinada ens donen compte del triomf esclatant dels conservadors, un triomf tan gran, que tan sols podria creure-ho un Baldwin, i encara.

El resultat definitiu no ens serà possible de recollir-ho a les planes del DIC, puix que en entrar en premsa no coneixem més, que les primeres dades.

També els telegrams ens innovent de detalls curiosos que ens demostren l'entusiasme del poble britànic en aquestes eleccions històriques. Sota la boira espessa i a les set de la matinada homes i dones i fins vells, fan cua per votar. En els mítings els nacionalistes i conservadors fan la darrera crida al poble, i el poble canta:

*Rule, Britannia, rule the waves**Britons never shall be slaves!*

I el sentiment patriòtic dels anglesos s'abrandia i ja per ells no existeix més que la *Navy*. L'orgull dels grans homes que ha tingut, ho recorden i ja els Henderson no tenen importància, ells tan sols veuen als MacDonald, Snowden i Thomas, que abans de treballistes són anglesos.

* * *

Segons els resultats parcials, la Cambra dels Comuns estarà composta d'una majoria conservadora que podrà governar dictatorialment, és a dir, que els conservadors van a lluir-se, o fracassar definitivament.

He dit ja en altres articles, que la situació econòmica a Anglaterra és difícilíssima: els tres milions d'obres sense feina constitueixen un problema per fer fracassar el partit que tingui més vots. L'atur a les mines de Cardiff i als telers del Lancashire, és cosa de difícil resolució per part de Baldwin i C.

Però en mig d'aquest paisatge anguniós, girem a l'entorn la vista. A França, Laval ve de Washington de parlar amb Hoover de la situació financiera dels principals països europeus; a Itàlia, Grandi va a Berlin per parlar del mateix, i a l'Orient, sembla que el conflicte xinès-japonès hagi perdut la gravetat de dies enrera.

Podria ésser que a la terra hagués començat una era de pau i una matinada de prosperitat? Tot el món treballa per aconseguir-ho. Els ciutadans, donant-se compte, voten amb ple coneixement del que van a fer.

I Espanya? Madariaga, a Ginebra, orienta la política internacional; tots els estadistes l'elogien així com Espanya i la República, però el Parlament és una altra cosa.

Tinguem confiança, esperem que a les properes eleccions, el poble no es deixarà enlluernar pels herois de Prats de Molló, ni amb porcs senglars. Els nostres homes aniran per tota la terra i predicaran la pau i la benestar. I, com els anglesos, cantarem el nostre himne.

EUGENI MUÑOZ.

IMP. ALTÉS. — BARCELONA. — 11458

fol + 4
OS(46.711 Bor) DIC